

Стопански
факултет

Социално- икономическа анализа

Книга 1/2021 (19)

Олга Стоянова-Енчева*

НОВАТА ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА НА ЕГИПЕТ В КОНТЕКСТА НА АКТУАЛНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ТУРИЗМА

Olga Stoyanova-Encheva

NEW CHALLENGES FOR EGYPTIAN TOURISM AND THE NEW STATE POLICY

Abstract: Tourism is one of the main sectors that play a vital role in Egypt's economic development by generating foreign revenue. It is widely perceived as a tool for economic development and one of the most sensitive industries since trials and tribulations can seriously affect its functioning. In this sense, the tourism industry is vulnerable to political instability, economic recession, lack of technology and other risks and insecurities.

Keywords: Egypt; tourism; state policy; COVID-19.

Туризмът е един от секторите, които играят жизненоважна роля за стопанското развитие на Египет и генерират чуждестранни приходи. Той се възприема широко като инструмент за икономическо развитие и същевременно като една от най-чувствителните индустрии, тъй като всякакви негативни събития могат сериозно да повлияят на неговото функциониране. В този смисъл туристическият отрасъл е уязвим от политическа нестабилност, икономическа рецесия, липса на технологии и други видове несигурност. Различните организации в туризма, включително авиокомпаниите, хотели и ресторанти, са силно засегнати от икономическата рецесия, тъй като клиентите стават по-внимателни за своите дискреционни разходи. Инфлацията и високите цени са основните фактори, които се отразяват отрицателно върху търсенето на туристически услуги. Към социално-икономическите и правно-политическите аспекти на несигурност в Египет може да се прибави разразилата се световна пандемия от COVID-19, която допълнително утежнява проблемите на туристическата индустрия.

Основна роля за привличане на международни туристи играе политиката на сигурност в страна след събитията от Арабската пролет. Въпреки че сигурността на входа на туристическите обекти е засилена, извън тези защитени зони терористичните атаки са чести. Една от последните, при която загиват 4 души в близост до град Гиза, е през декември 2018 г. срещу виетнамски туристически автобус.

Проблемът с липсата на сигурност е от изключителна важност за египетското население. Той може да се определи и като вътрешен, тъй като многомилionenната коптска общност в Египет не може да разчита на спокоен живот. Макар че коптите са наследници на древните египтяни, днес те са малцинство и представляват едва 10% от жителите на държавата, а около 90% от жите-

---

* **Олга Стоянова-Енчева** – главен асистент, доктор в професионално направление 3.3. Политически науки, катедра „Политология, социология и културология“, Философски факултет, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, e-mail: o.stoyanova@ts.uni-vt.bg

лите ѝ са мюсюлмани. Както в Египет, така и в други страни коптите често са обект на репресия и атентати. В региона все още са факт периодични антихристиянски атентати с опожаряване на църкви и голям брой човешки жертви.

Въпреки всички тези неразрешени проблеми през последните два мандата египетското правителство работи усилено за политическа стабилност и икономически растеж, което се отразява изключително благоприятно върху цялата туристическа индустрия. Египет прилага нови стратегии чрез многобройни кампании за връщане на чуждестранните посетители. На първо място, като улеснява пристигането на международни туристи в страната. Някои европейски държави, включително Белгия и Франция, имат споразумение да пътуват до Египет само с лична карта, като формалностите за получаване на визата са също облекчени.

За развитието на международния туризъм в Египет благоприятства и за връщането на големи далекосъобщителни компании като Kuoni и TUI, които решават да се върнат в Страната на фараоните с пускането на пазара на туристическите пакети с престой.

В допълнение към многото туристически събития Египет е многократен носител на Купата на нациите на Африка – главния международен футболен турнир в континента – и е държавата с най-много участия в първенството, както и домакин на спортния форум през лятото на 2019 г., което допринесе за увеличаване обема на входящия туризъм с футболни фенове от континента.

Египетското правителство се опитва да съчетава традиционни маркетингови стратегии за привличане на чуждестранни туристи с иновативни. Новите власти залагат на креативността. През май 2016 г. започна кампания Tour 'n' Cure, която е популяризирана от футболните звезди Лионел Меси и Дани Алвеш, за да помогне на приблизително 71 млн. души, страдащи от хепатит. За 5900 € или 8000 \$ европейските пациенти могат да прекарат седмица в Египет и да обиколят страната, като по същото време получават лечение. Макар кампанията да има хуманитарна насоченост благодарение на влиятелните футболисти, които играят в големи европейски клубове, тя има изключително благоприятен ефект за привличане на европейски туристи в Египет¹.

Друг пример за последната амбициозна идея на правителството за промотиране на туристическата индустрия в Египет е успешното убеждаване на Лекси Алфорд, която ступи световния рекорд на Гинес за най-млад пътешественик, посетил всички 196 държави в света на възраст до 21 години, да избере Египет и да постави страната на първо място в списъка на „Forbes“ в рубриката „Къде да продължи напред 2020?“².

Едва няколко години след относителното стабилизиране на международния туризъм в Египет се появява ново сериозно предизвикателство, което е необходимо да бъде преодоляно – приемането на редицата противоепидемични мерки, свързани с причинената от коронавирусната инфекция пандемия, и справянето с последствията от тях. Според експерти туристическият сектор в страната губи 1 млрд. долара месечно вследствие на кризата, породена от COVID-19. Във връзка с разпространената пандемия египетският президент Абдел Фатах ал Сиси обявява нов пакет от мерки в подкрепа на туристическия сектор, който страда най-много от разпространението на коронавируса. Мерките са предвидени да подпомогнат плащането на заплатите на служителите в сферата на туризма и финансирането на хотелите от държавния бюджет. За тази цел са отделени 3,2 млрд. долара.

На 24 март 2020 г. Централната банка на Египет решава да предоставя на хотелите и туристическите транспортни компании кредити за 2 години с шестмесечен гратисен период³. Тази мярка помага да се изплащат навреме заплатите на служителите, да се извършват дейностите по

¹ Reda, L. 2018: “Bringing Tourists Back: A look at initiatives and policies launched”. In: Egypt Today. <https://www.egypttoday.com/Article/3/44535/Bringing-Tourists-Back-A-look-at-initiatives-and-policies-launched>, достъп на: 29.06.2020.

² Maget, M. 2020: “Over 15 million tourists to visit Egypt in 2020: WTO Economic Advisor”. In: Egypt Independent. <https://egyptindependent.com/fifteen-million-tourists-to-visit-egypt-in-2020-wto-economic-advisor/>, достъп на: 29.06.2020.

³ Инфотуризм 2020: Приходите от туризъм на Египет надхвърлиха 13 млрд. долара. <https://www.infotourism.net/index.php?t=34871&m=1>, достъп на: 04.06.2020.

техническа поддръжка на хотелите и други разходи по настаняването. От нея не могат да се възползват туристическите агенции и резервационните платформи, ресторантите, развлекателните комплекси и гражданската авиация.

Новият министър на туризма Халед ал-Анани заявява, че египетските власти имат готовност да подкрепят туризма по време на кризата, затова планират да отложат с три месеца плащането на данък „Сгради“ от страна на туристическите обекти, както и да намалят ДДС до 10%. Според министъра през февруари 2020 г. Египет посреща 900 000 чуждестранни гости, което е с 4% повече в сравнение със същия период на 2019 г. Според анализатори налагането на карантина и спирането на полетите поради епидемията ще струват на страната по 1 млрд. долара месечно⁴.

Египетският вестник „Egypt Independent“ тиражира новината, че след края на пандемията властите временно ще ограничат възрастта на чуждестранните туристи, влизащи в Египет, до 48-годишни. Вестникът се позовава на изявление на ръководителя на Министерството на туризма в Египет Халед ал-Анани, който уточнява, че когато границите на страната се отворят за чужденци, временно се предвижда първоначално в Египет да бъдат допускани туристи, не по-възрастни от 48 години. В същото време гостите трябва да имат т.нар. „здравен паспорт“⁵.

Предприетите противоепидемични мерки парализират отново все още крехкия туристически сектор, вследствие на което отново се очаква високи нива на забавяне на туристическата индустрия. Според правителствения сайт The e-Visa for Egypt летищата в страната са отворени за международни търговски полети от 1 юли 2020 г. и всички пътници, пътуващи до Египет (включително египтяни), трябва да притежават документ за отрицателен PCR тест за COVID-19, направен най-много 72 часа преди излитането (като има изключения за определени дестинации, поради дългото пътуване и транзитния период). Също така за всички пристигащи в страната се изисква да имат медицинска застраховка, покриваща разходите за лечение на COVID-19⁶. Вечерният час в Египет е премахнат на 27 юни 2020 г., въпреки че ресторантите и кафенетата все още трябва да затворят до 22:00 ч., а магазините трябва да бъдат затворени не по-късно от 21:00 ч. Към настоящия момент хотелите работят с 50% от капацитета си и със засилени санитарни мерки⁷.

С цел развитие на маркетинговата стратегия за привличане на туристи Министерството на туризма и антиките в Египет започва серия от виртуални и екскурзоводски видеообиколки на музеи и археологически обекти в цялата страна. Обиколките са достъпни на официалния уебсайт на министерството и на платформи тип социални медии като Facebook, Instagram или Twitter под мотото: „Изживейте Египет от дома. Останете вкъщи. Бъдете в безопасност“⁸. Сред виртуалните обиколки е добавена гробницата на кралица Мересанк III, внучка на Хуфу, строител на Голямата пирамида в Гиза, а първата виртуална обиколка изследва гробницата на Менна в Тиванския некропол, считана за една от най-красивите гробници на Западния бряг на Луксор, която датира от 18-та династия⁹.

Египетските и световните експерти в туристическата индустрия все още не могат да прогнозират какви ще са реалните последици за отрасъла и колко време ще е необходимо за неговото възстановяване. Управляващият директор на Международния валутен фонд (МВФ) Кристали-

⁴ Инфотуризм 2020: Приходите от туризъм на Египет надхвърлиха 13 млрд. долара. <https://www.infotourism.net/index.php?t=34871&m=1>, достъп на: 04.06.2020.

⁵ Агенция БГНЕС 2020: Египет налага възрастова граница за чуждестранните туристи. <https://bgnesagency.com/world/%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D1%82-%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%87/>, достъп на: 04.06.2020

⁶ Egypt Online Visa 2021: Travel Restrictions. <https://www.egyptonlinevisa.com/travel-restrictions/#Egypt-PCR-test-requirement>, достъп на: 20.02.2021.

⁷ Пак там.

⁸ БНТ 1 2020: Египет стартира виртуални обиколки на археологически обекти. <https://bntnews.bg/news/egipet-startira-virtualni-obikolki-na-arheologicheski-obekti-1047433news.html>, достъп на: 29.06.2020

⁹ Пак там.

на Георгиева заявява на 13 февруари 2021 г., че туристическият сектор в Египет е най-големият губещ от коронавируса. Според нея МВФ постоянно актуализира очакванията си за растежа на световната икономика и възможността за прекратяване на кризата, както и че признаците за излизане от нея са на хоризонта благодарение на появата на ваксини: „Светът преминава през най-тежката рецесия в мирно време след Голямата депресия, но усилията на правителствата и централните банки за защита на икономиките и народите в допълнение към надеждата за ваксини намаляват дълбочината на рецесията“¹⁰. Оценявайки актуалната ситуация, Георгиева коментира, че „туристическият сектор в Египет, който представлява приблизително 12% от икономиката на страната, претърпява спад в туризма от началото на пандемията от коронавирус. Министерството на туризма и антиките в страната, в сътрудничество с Министерството на авиацията, стартира няколко кампании за съживяване на индустрията. Въпреки това, силната втора вълна на вируса, обхванала САЩ и Европа, води до изолация (lockdowns), вечерни часове и ограничения за пътуване, което отново забавя очаквания притока от туристи“¹¹.

В заключение може да се обобщи, че е необходимо властите в Египет да предприемат действия за засилване на вътрешните туристически потоци и за намаляване на страничните ефекти от икономическите променливи. За да функционира успешно необходимият пакет от мерки, който да подпомогне туристическата индустрия, той трябва да включва разнородни национални политики като:

- Правителството трябва да продължи да насърчава местните туристи и да не прекратява инициативата на Министерството на туризма, дори след завръщането на международните потоци.
- Правителството трябва да продължи да помага на хотели и курорти в страната както в краткосрочен план, така и до приключване на икономическата криза в Египет.
- За туристическия бизнес е от изключителна важност да зависи от местните стоки и материали, а не от чужди. По този начин цената ще има, макар и слабо, въздействие и ще спомогне за пазаруването на местните туристи в дестинациите, следователно бизнесът ще печели.

Международният туризъм в Египет е ключов фактор за икономиката на страната. Все още недостатъчно развит е потокът на чуждестранни туристи от Америка, а най-голям е дялът на посетителите от Европа. Благодарение на своите природни дадености и богатото си културно-историческо наследство страната се радва на голям интерес. Важно значение за удовлетворяването на нуждите на чуждестранните туристи има изградената туристическа инфраструктура на Египет – първокласни магистрали, модерни летища, луксозни хотели и курорти. Египет е известен със своето гостоприемство. За съжаление, нестабилната политическа обстановка в страната силно негативно влияе върху международния туризъм, поради което е много трудно да се дадат точни прогнози за развитието на сектора в бъдеще. Едно е сигурно – Египет винаги ще бъде най-предпочитаната екзотична дестинация в Близкия изток, тъй като предлага на посетителите си едно мистично пътуване към наследството на древните цивилизации.

ЛИТЕРАТУРА

1. **Наама, К.** 2015: Промяната в Арабска република Египет след „Ерата Хосни Мубарак“: аспекти и перспективи, Велико Търново: Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“// **Naama, K.** 2015: Promyanata v Arabska republika Egipet sled „Erata Hosni Mubarak“: aspekti i perspektivi, Veliko Tarnovo: Universitetsko izdatelstvo „Sv. sv. Kiril i Metodiy“.

2. Агенция БГНЕС 2020: Египет налага възрастова граница за чуждестранните туристи. <https://bgnesagency.com/world/%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D1%82-%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%87/>, дата на достъп: 04.06.2020

¹⁰ Egypt Independent 2021: Tourism in Egypt is the biggest loser of COVID-19: IMF official. <https://egyptindependent.com/tourism-in-egypt-is-the-biggest-loser-of-covid-19-imf-official/>, достъп на: 20.02.2021

¹¹ Пак там.

3. БНТ 1 2020: Египет стартира виртуални обиколки на археологически обекти. <https://bntnews.bg/news/egipet-startira-virtualni-obikolki-na-arheologicheski-obekti-1047433news.html>, дата на достъп: 29.06.2020
4. Инфотуризм 2020: Приходите от туризъм на Египет надхвърлиха 13 млрд. долара. <https://www.infotourism.net/index.php?t=34871&m=1>, дата на достъп: 04.06.2020
5. CAPMAS 2016: Inflation in Egypt. <http://www.dailynewsegypt.com/2016/11/10/inflation-rate-increases-1-8-october-capmas/>, дата на достъп: 03.06.2020
6. CAPMAS 2017: Unemployment in Egypt. <http://www.dailynewsegypt.com/2016/05/15/unemployment-rate-reaches-12-7-in-q1-of-2016-capmas/>, дата на достъп: 03.06.2020
7. **Duqeil, H.** 2020: Reality of Tourism in Egypt bet. WTTC and Government, Istanbul: Egyptian Institute for Studies
8. Egypt Independent 2021: Tourism in Egypt is the biggest loser of COVID-19: IMF official. <https://egyptindependent.com/tourism-in-egypt-is-the-biggest-loser-of-covid-19-imf-official/>, дата на достъп: 20.02.2021
9. **Egypt Online Visa** 2021: Travel Restrictions. <https://www.egyptonlinevisa.com/travel-restrictions/#Egypt-PCR-test-requirement>, дата на достъп: 20.02.2021
10. **Maget, M.** 2020: “Over 15 million tourists to visit Egypt in 2020: WTO Economic Advisor”. In: Egypt Independent. <https://egyptindependent.com/fifteen-million-tourists-to-visit-egypt-in-2020-wto-economic-advisor/>, дата на достъп: 29.06.2020
11. **Reda, L.** 2018: “Bringing Tourists Back: A look at initiatives and policies launched”.// Egypt Today. <https://www.egypttoday.com/Article/3/44535/Bringing-Tourists-Back-A-look-at-initiatives-and-policies-launched>, дата на достъп: 29.06.2020
12. UN 2013: The Economic Situation in Egypt in the Context of Political Instability and a Risky Transition, Economic Commission for Africa. <http://www.uneca.org/publications/economic-situation-egypt-context-political-instability-and-risky-transition>, дата на достъп: 03.06.2020
13. UNWTO 2013: Sustainable Tourism Governance and Management in Coastal Areas of Africa, Madrid: World Tourism Organisation
14. WTTC 2013: Economic Impact 2015 Egypt. <https://www.wttc.org/media/files/reports/economic%20impact%20research/regional%202015/world2015.pdf>, дата на достъп: 03.06.2020